

صرفه جویی آن لاین

یک سال تحصیل بیشتر یک زن، می تواند ۲۰ درصد درآمد او را افزایش دهد

دکتر سیدمصطفی کلامی هریس
یکی از دو بنیانگذار فرادرس

دکتر «سیدمصطفی کلامی هریس»، یکی از دو بنیانگذار فرادرس، به منزله بزرگترین پروژه آموزش آن لاین دانشگاهی کشور است. محتوای آموزشی ارائه شده در فرادرس تاکنون برای بیش از ۴۰ هزار دانشجو فرصت آموختن ایجاد کرده و در یک سال اخیر، فرادرس توانسته است که به میزان نزدیک به یک میلیون ساعت، آموختن دانشگاهی را در کشور ایجاد کند. در این یادداشت، دکتر کلامی هریس، اهمیت پرداختن به آموزش آن لاین در ایجاد توسعه پایدار اقتصادی را بررسی کرده و این که چرا ما باید به سرعت وارد فاز «مدرسه سازی آن لاین و نهضت سوادآموزی آن لاین» شویم.

پیشرفت مشترک تمدن بشری و دستاوردهای همراه آن قطعاً بدون آموزش و انتقال خودآگاه اطلاعات میان نسل های مختلف، نمی توانست محقق باشد. همانند این عملکرد سراسری، اگر قرار بر ایجاد توسعه در مقطعی از زمان یا منطقه جغرافیایی خاصی باشد، آموزش قطعاً بهترین راه ممکن خواهد بود. خاستگاه این نکته، از علوم تجربی است و تاریخ غلبه بشر بر زمین، شاهدی زنده بر آن محسوب می شود. اما از دیدگاه علوم اجتماعی و اقتصادی نیز ثابت شده است که آموزش مطمئن ترین و غالباً سریع ترین مسیر برای سرمایه گذاری روی انسان ها و توسعه جوامع است. مطالعات نشان می دهند یک انسان دانش آموخته، احساس مسئولیت بیشتری در قبال خود، خانواده، اطرافیان، جامعه و کشورش دارد. کسی که در قبال خودش احساس مسئولیت بیشتری داشته باشد، بهداشت جسمی و روانی بهتری خواهد داشت و با احتمال به مراتب کمتری، گرفتار بیماری یا اعتیاد خواهد شد. مادری که سطح دانش بالاتری داشته باشد، در خصوص تغذیه و بهداشت فرزندانش، دقیق تر عمل می کند. آمار یونسکو نشان می دهند که ۱۷۱ میلیون نفر که حدود ۱۲ درصد جمعیت افراد بسیار فقیر در کل جهان هستند، فقط با دانستن سواد پایه خواندن و نوشتن می توانند از این شرایط نجات پیدا کنند. طبق همین آمار، یک سال تحصیل بیشتر، به صورت متوسط

درآمد یک فرد خاص را می تواند ۱۰ درصد افزایش دهد. اگر همه آحاد یک جامعه، یک سال بیشتر تحصیل کنند به صورت متوسط ۳۷ درصد بر تولید ناخالص داخلی افزوده می شود. برای ایجاد چنین اثر ماندگاری در یک جامعه، سرمایه گذاری در آموزش یکی از روش های ارزان از نظر منابع زمانی و مالی مورد نیاز است به ویژه آن که آموزش، مصرف یا تمام نمی شود و زمینه پذیرش و ارائه آموزش های بیشتر را نیز آسان تر می کند. وجود آموزش باکیفیت و ادامه دار به یک جامعه کمک می کند که از همه قوای فکری خود برای پیشبرد اهداف مشترک استفاده کند. استعدادهای خفته موجود در آحاد جمعیت تنها از طریق آموزش قابل تشخیص، توسعه و به کارگیری هستند. به خصوص در مورد زنان و دختران این موضوع موثر تر نیز است. زنان و دختران نیمی از جمعیت جامعه را تشکیل می دهند و هر جامعه ای که از استعدادهای فکری و مهارتی آن ها آگاه باشد و بهره لازم را ببرد، می تواند سریع تر به توسعه پایدار برسد. مطالعات و گزارش های بانک جهانی نشان می دهد که آموزش در افزایش درآمد و کارایی زنان نسبت به مردان اثر بیشتری دارد و به صورت متوسط یک سال تحصیل بیشتر یک زن می تواند ۲۰ درصد درآمد او را افزایش دهد.

از این جهت، آموزش به دلیل ایجاد فرصت های مناسب برای حضور فعال و موثر زنان در عرصه های مختلف یکی از راه های بسیار مهم است. افراد دانش آموخته در قبال جامعه و منابع ملی نیز احساس مشترک بیشتری دارند. در پرداخت مالیات بهتر عمل می کنند، در استفاده از انرژی و آب، اصول صرفه جویی را بهتر رعایت می کنند، پاکیزگی محیط زیست را بیشتر مد نظر دارند، تابعیت بیشتری در قبال قوانین راهنمایی و رانندگی دارند و حقوق شهروندی دیگران را محترم تر می شمارند. از این رو، آموزش مطمئن ترین مسیر برای توسعه فرهنگی و اجتماعی است و هر جامعه ای که از این موهبت بهره مند باشد، خود به خود صاحب ظرفیت پیشرفت بیشتری نیز خواهد بود. به خصوص بحران های مربوط به محیط زیست که یکی از مهم ترین خطراتی است که بشریت را تهدید می کند، از طریق افزایش امکانات و زمان آموزش، سریع تر و ماندگارتر از هر روش

دیگری قابل حل از سوی افراد جامعه است. امروزه با تحولاتی که عرصه فناوری و ارتباطات فراهم آمده است، این امکان وجود دارد که آموزش باکیفیت، با دسترسی آسان و همگانی، با هزینه به مراتب پایین تر نسبت به دهه گذشته به همه افراد جامعه ارائه شود. این فرصت بی نظیری است تا کشورها بتوانند با رشد سطح همگانی آموزش، مطمئن ترین سرمایه گذاری را در مسیر توسعه پایدار ایجاد کنند. با تغییر در شیوه های آموزشی و نحوه اختصاص سرمایه ها به موضوع آموزش طی ۱۰ سال گذشته، انقلابی در عرصه آموزش رخ داده که با به وجود آمدن پروژه های آموزش آن لاین انبوه در کشورهای مختلف دنیا از جمله ایران همراه بوده است. بخش قابل توجهی از هزینه ایجاد یک مدرسه یا دانشگاه، صرف احداث ساختمان و محیط آموزشی می شود.

این در حالی است که با هزینه احداث یک مدرسه که قرار است به چند هزار نفر خدمات ارائه دهد، می توان همه درس های آن مدرسه را با تدریس بهترین استادان کشور به دست همه افراد کشور رساند. با توجه به وجود برخی نابرابری های آموزشی در مناطق مختلف کشور به نظر می رسد هم اکنون زمان آن رسیده است که سرمایه ها به جای آجرها و تیر آهن مستقیماً روی خود انسان ها صرف شوند و نهضت سوادآموزی آن لاین و مدرسه سازی آن لاین در کشورمان شروع شود. اگر فرادرس تنها با یک تیم اجرایی بیست نفری و همراهی یکصد مدرس و عضو هیات علمی کشور، بدون حمایت و بودجه توانسته است برای ۴۰ هزار نفر به میزان یک میلیون ساعت فرصت آموختن ایجاد کند، قطعاً با داشتن عزم ملی و دریافت حمایت از نهادهای ذی ربط و مسئول، می توان دانشگاهی برای همه ۷۵ میلیون جمعیت کشور ساخت و هر سال چندین میلیارد ساعت فرصت مطالعه و آموختن را ایجاد کرد.

ما بخشی از این کار را در فرادرس برای ۴۰ هزار دانشجو و به میزان یک میلیون ساعت مطالعه دانشگاهی در سال انجام داده ایم و آماده انتقال تجربه و دانش خود برای ایجاد نسخه آن لاین دانشگاه ها و مدارس در کشور و بازی کردن نقش خود در توسعه همه جانبه کشور و رسیدن به رشد اقتصادی مانا و مردم نهاد هستیم.

طبق آمار، یک سال تحصیل بیشتر، به صورت متوسط درآمد یک فرد خاص را می تواند ۱۰ درصد افزایش دهد. اگر همه آحاد یک جامعه، یک سال بیشتر تحصیل کنند به صورت متوسط ۳۷ درصد بر تولید ناخالص داخلی افزوده می شود.